

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
Afdeling Jeugdsancties en
Preventie

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Datum 2 april 2012
Onderwerp Rapport Aanwezigheid verplicht

Projectnaam
Rapport Aanwezigheid
verplicht

Ons kenmerk
245219

Uw kenmerk
147999.01u en 150230u

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Op 15 maart 2011 hebt u mij per brief (kenmerk 147999.01u) vragen gesteld over de verschijningsplicht van ouders in het jeugdstrafrecht. Op 13 maart jongstleden hebt u mij er per brief (kenmerk 150230u) op gewezen dat u nog geen reactie op uw vragen had ontvangen. Ik bied u mijn excuses aan voor het uitblijven van een tijdige reactie.

Uw vragen hadden betrekking op de ex ante evaluatie *Aanwezigheid verplicht* van onderzoeksbureau Regioplan die ik op 16 februari 2011 aan uw Kamer heb aangeboden. Hierin worden de verwachte gevolgen van de invoering van de verschijningsplicht (per 1 januari 2011) in beeld gebracht. Inmiddels is de uitvoering van de verschijningsplicht geëvalueerd. Op 13 maart jongstleden heb ik deze evaluatie, getiteld *Een plicht met zachte hand; evaluatie van de verschijningsplicht voor ouders bij de kinderrechter*, aan de Tweede Kamer aangeboden. In mijn beleidsreactie op dit rapport (bijgevoegd) ben ik uitvoerig ingegaan op de wijze waarop de verschijningsplicht wordt uitgevoerd. De vragen die toen al bij uw Kamer leefden, komen in deze beleidsreactie ook aan bod. Toch wil ik hieronder nog een korte, aanvullende reactie geven.

Uw Kamer vraagt of ik haar mening deel dat de verschijningsplicht niet naar de letter maar naar de geest moet worden uitgevoerd, indien sprake is van negatieve gevolgen voor de minderjarige verdachte. Uit de evaluatie blijkt dat de rechter de verschijningsplicht pragmatisch toepast. Dit houdt in dat hij per geval beoordeelt of de afwezigheid van (één van) de ouders moet leiden tot aanhouding van de strafzaak. Hij weegt dit af tegen het belang dat de minderjarige verdachte heeft bij een snelle afdoening van zijn strafzaak. Dit betekent in de praktijk dat de rechter de strafzaak meestal aanhoudt indien beide ouders afwezig zijn, en in de regel niet aanhoudt als één van beide ouders afwezig is. De verschijningsplicht wordt op dit punt dus niet naar de letter, maar naar de geest van de wet uitgevoerd. De wet laat de rechter die ruimte. Met het op deze wijze uitvoeren van de verschijningsplicht maakt de rechter naar mijn oordeel een goede afweging tussen het belang van het kind en het belang van de aanwezigheid van ouders.

Uw Kamer vraagt naar de kosten van de invoering van de verschijningsplicht. Omdat de verschijningsplicht op een pragmatische wijze wordt uitgevoerd, vallen de kosten voor de uitvoering mee. In de evaluatie worden de kosten voor 2011 geschat op 0,6 mln. Dat is minder dan eerder in de ex ante evaluatie werd verwacht.

Ik ben het met uw Kamer eens dat het actief betrekken en voorlichten van ouders over de verschijningsplicht tot kostenvermindering kan leiden. Immers, dit zal leiden tot minder aanhoudingen en tot minder bevelen tot medebrenging van ouders. Dit blijkt overigens ook uit de evaluatie. Mijn inzet is er dan ook op gericht ouders in alle fasen van het strafproces goed voor te lichten over het belang van hun aanwezigheid op de terechtzitting.

De meeste ouders waren al aanwezig voor de inwerkingtreding van de verschijningsplicht. Daarna is hun aanwezigheid nog iets toegenomen. Uit het evaluatierapport over de verschijningsplicht blijkt dat in 86% van de zaken ten minste één ouder ter terechtzitting aanwezig is. In 44% van de zaken zijn beide ouders aanwezig. De verschijningsplicht blijkt in de praktijk een stok achter de deur te zijn om 'onwillige' ouders toch aanwezig te laten zijn op de zitting. Hun aanwezigheid biedt de rechter de gelegenheid om zich een beeld te vormen van de gezinssituatie, de zorgvraag en de meest passende sanctie.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

F. Teeven

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
Afdeling Jeugdsancties en
Preventie

Datum
2 april 2012

Ons kenmerk
245219